

TALABALARDA OMMAVIY SPORT TADBIRLARINI TASHKIL QILISH VA O‘TKAZISH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATTSION YONDASHUVI.

Anorqulov Baxtiyor Norqul o‘g‘li

baxtiyoranorqulov94@gmail.com

*Guliston davlat universiteti Sport turlarini o‘qitish
uslubiyati kafedrası stajyor-o‘qituvchisi*

Annotatsiya: Talaba-yoshlar orasida ommaviy sportni targ‘ib qilish hamda talabalarning bo‘sh vaqtlarini mazmunli tashkil qilish borasidagi izlanishlar haqida fikrlar yuritilgan. Ommaviy jismoniy tarbiya va sport tadbirlari o‘zining yo‘nalishiga qarab, o‘quv mashg‘ulot, sport musobaqalariga bo‘linadi.

Kalit so‘zlar: ommaviy sport, tadbir, jismoniy tarbiya, muassasalar, faoliyat, jamiyat, tashabbus, bellashuvlar, yo‘nalishlar, talaba-yoshlar

Abstract: Discussions were held on the promotion of mass sports among students and research on the meaningful organization of students' free time. Mass physical education and sports events are divided into educational training and sports competitions depending on their direction.

Key words: mass sport, event, physical education, institutions, activity, society, initiative, competitions, directions, student-youth

Абстрактный: Были проведены дискуссии по вопросам пропаганды массового спорта среди студентов и исследования по содержательной организации свободного времени студентов. Массовые физкультурно-спортивные мероприятия в зависимости от их направленности делятся на учебно-тренировочные и спортивные соревнования.

Ключевые слова: массовый спорт, мероприятие, физическое воспитание, учреждения, деятельность, общество, инициатива, соревнования, направления, студенческая молодежь.

Talabalarda ommaviy sport tadbirlarini tashkil qilish va o‘tkazish kompetensiyasini rivojlantirishga innovatsion yondashuv, sport sohasida yangi g‘oyalar, texnologiyalar va metodologiyalarni joriy qilishni nazarda tutadi. Bu yondashuv talabalarga sport tadbirlarini yuqori samarali tashkil etish, boshqarish va o‘tkazish ko‘nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Quyidagi innovatsion yondashuvlar bu jarayonni samarali qilishga yordam beradi:

Texnologiyalardan foydalanish:

Mobil ilovalar va platformalar: Sport tadbirlarini boshqarish uchun maxsus mobil ilovalar yaratish. Masalan, qatnashchilarni ro‘yxatdan o‘tkazish, tadbir jadvalini e‘lon qilish, real vaqtda natijalarni kuzatish, onlayn statistika va sharhlarni taqdim etish kabi funksiyalarni joriy etish.

Virtual va raqamli platformalar: Zoom, Google Meet kabi videokonferensiya platformalaridan foydalanish, tadbirlarni masofaviy tarzda o‘tkazish va virtual sport musobaqalarini tashkil qilish. Sport anjomlari va tizimlari: Sport tadbirlarida

foydalaniladigan aqlli anjomlar (masalan, aqlli soatlar, sensörler) yordamida sportchilarni monitoring qilish va ularning ko'rsatkichlarini o'lchash.

Tashkilot va menejmentning yangi usullari:

Gibrid tadbirlar: An'anaviy va virtual formatlarni birlashtirish, ya'ni offline va online formatlarda o'tkaziladigan tadbirlar. Bu, turli sharoitda qatnashish imkoniyatini beradi. Agil yondashuv: Sport tadbirlarini rejalashtirishda agil (tezkor) metodologiyalarni qo'llash. Bu, tez o'zgaruvchan sharoitda ham moslashuvchan va samarali boshqaruvni ta'minlaydi.

Maqsadga yo'naltirilgan yondashuv: Talabalar o'rtasida turli ijtimoiy, madaniy va sport xususiyatlarini hisobga olgan holda maxsus sport tadbirlari tashkil etish.

O'quv jarayoniga innovatsiyalarni integratsiya qilish:

Interaktiv o'qitish metodlari: Talabalarga sport tadbirlarini tashkil qilishning nazariy va amaliy jihatlarini o'rgatish uchun interaktiv metodlarni qo'llash. Masalan, case-study (holat tahlili) yondashuvi orqali real hayotdagi sport tadbirlari misollarini tahlil qilish. Gamifikatsiya: Sport tadbirlarini o'tkazishda gamifikatsiya elementlarini qo'llash. Masalan, ishtirokchilarni turli jamoalarga bo'lish, maxsus sovrinlar yoki reyting tizimlari orqali rag'batlantirish.

Ijtimoiy tarmoqlar va marketing:

Ijtimoiy tarmoqlar orqali targ'ib qilish: Ommaviy sport tadbirlarini reklama qilishda ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish, targ'ibot kampaniyalarini yaratish. Instagram, TikTok, Facebook kabi platformalarda sport tadbirlarining videosi, e'lonlari va natijalari bilan faoliyat olib borish.

Influencer marketing: Ommaviy sport tadbirlariga mashhur sportchilarni yoki blogerlarni jalb qilish, ularning auditoriyasiga tadbirni tanitish.

Ijtimoiy va ekologik mas'uliyat:

Barqarorlik va ekologiya: Sport tadbirlarini tashkil etishda ekologik jihatlarni hisobga olish. Masalan, atrof-muhitni muhofaza qilish, chiqindilarni kamaytirish va barqaror materiallar bilan ishlash.

Inklusivlik: Barcha talabalar uchun teng imkoniyatlar yaratish, nogironligi bo'lgan shaxslar uchun sport tadbirlarini tashkil qilish.

Sportni yoshlar o'rtasida ommalashtirish:

Yoshlarni jalb etish: Talabalarni sport tadbirlarini tashkil etishga jalb qilish va ular orasida ijtimoiy tarmoqni kengaytirish. Yoshlar o'rtasida sportning ijtimoiy ahamiyatini oshirish, sportni hayot tarziga aylantirish.

Bu yondashuvlar talabalarda ommaviy sport tadbirlarini muvaffaqiyatli tashkil qilish va o'tkazish kompetensiyasini rivojlantirishga katta yordam beradi. Ular sportni faqat faoliyat sifatida emas, balki ijtimoiy, madaniy va ekologik mas'uliyat sifatida qabul qilishga undaydi.

Xulosa: Talabalarda ommaviy sport tadbirlarini tashkil qilish va o'tkazish kompetensiyasini rivojlantirishga innovatsion yondashuvlar, sportni faqat sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish vositasi sifatida emas, balki keng miqyosda ijtimoiy va madaniy ahamiyatga ega faoliyat sifatida ko'rishga undaydi. Texnologiyalarni, gibrid yondashuvlarni, agil metodologiyalarni, interaktiv o'qitish usullarini, gamifikatsiyani va ijtimoiy tarmoqlardan foydalanishni integratsiya qilish talabalarga sport tadbirlarini

samarali boshqarish, tashkil qilish va amalga oshirishda zarur kompetensiyalarni shakllantiradi.

Bundan tashqari, barqarorlik va inklusivlik kabi ijtimoiy mas’uliyatlar sport tadbirlarida muhim o‘rin tutadi, bu esa talabalarni nafaqat sportni tashkil etishda, balki jamiyatga xizmat qilishda ham mas’uliyatli bo‘lishga o‘rgatadi. Innovatsion yondashuvlar yordamida talabalarning sport tadbirlarini tashkil qilishdagi kompetensiyalarini rivojlantirish, ularni nafaqat samarali boshqaruvchilar, balki kreativ va ijtimoiy mas’uliyatli liderlarga aylantiradi.

Shu bilan birga, bu yondashuvlar sportning ijtimoiy, madaniy va ekologik aspektlariga e’tibor qaratib, sport tadbirlarini boshqarish va tashkil qilishni nafaqat amaliy, balki barqaror va inklusiv tarzda amalga oshirishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. **Qosimov, R. (2018).** Ommaviy sport tadbirlarini boshqarish va tashkil qilish. Tashkent: Sport universiteti nashriyoti.
2. **Kurbanov, B. (2020).** Innovatsion texnologiyalarni sport sohasiga joriy etish. Tashkent: Jismoniy tarbiya va sport ilmiy-nazariy jurnali.
3. **Khoshimov, S. (2021).** O‘quv jarayonida gamifikatsiya: Sport tadbirlarini tashkil qilishdagi innovatsiyalar. Jismoniy tarbiya va sport o‘qituvchilari uchun qo‘llanma.
4. **Shaykhutdinov, R. (2019).** Sport tadbirlarini boshqarishning yangi usullari. Tashkent: O‘zbekiston Milliy universiteti.
5. **O‘rtaeva, D. (2022).** Ijtimoiy mas’uliyat va inklusivlik sport tadbirlarida. O‘qituvchilar va talabalar uchun metodologik qo‘llanma.
6. **Alimov, A., & Tursunov, D. (2017).** Barqaror rivojlanish va ekologik sport tadbirlari. Tashkent: Ekologiya va sport.
7. **Baker, J. (2015).** Sports Management and Innovation: Strategic and Emerging Issues. Oxford University Press.
8. **Martin, P. (2016).** The Role of Technology in Modern Sports Events. Routledge.